

paa Spil netop i denne Retning. Jeg henviser til sidste Udgave af Statistisk Aarvog, hvori der netop foreligger en foreløbig Opførelse af Folketællingsresultatet fra 1921. Denne belyser overordentlig skarpt Forholdet mellem de 3 Hovederhverv, Landbrug, Industri og Handel, og den viser, at Landbruget nu beskæftiger 991 000 Personer eller 30,3 pCt. af Befolkningen, medens Industri og Handel er kommet op paa 942 000 Mennesker eller 28,2 pCt. af Befolkningen, altsaa Tal, der ligger meget nær ved hinanden. Alene af disse Tal vil det fremgaa, at Landbruget, som er vort bærende Erhverv, alligevel ikke er alene om at bære, naar Talen er om den danske Produktion, og i alt Fald absolut ikke, naar Talen er om at beskæftige Landets Befolkning. Men endda er Hovedsagen ikke dette, at de absolutte Tal ligger, som de ligger, men de relative er af en endnu mere alvorlig Karakter, i alt Fald for Landbrugets Vedkommende, idet en Sammenligning mellem den foregaaende Folketælling i 1916 og den, jeg her omtaler, af 1921, viser, at Forsørgertallet i Landbruget i bedste Fald maa betegnes som stagnerende. Statistikken opgiver det endda saaledes, at det er gaaet ned med et Par Tusind, samtidig med at Landbrugets Antal af Arbejdere og Funktionærer i den nævnte 5 Års Periode er gaaet ned med ikke mindre end 35 000. Nu ved jeg vel, at Varsomhed med Hensyn til Statistik skal anbefales, men jeg tror alligevel, at disse Tal viser, at Landbruget er naaet til sin yderste Grænse i Retning af at kunne optage mere af Befolkningstilvæksten, og det Punkt synes naaet, hvor Nedgangen i det absolutte Antal af Forsørgere, og navnlig af Medarbejdere i Landbruget, er begyndt. Naar man saa ved, at Danmarks Befolkning aarligt normalt forøges med ca. 40 000 Mennesker, som maa henvises til at leve af alt andet end Landbruget, saa forekommer det mig, at der hører en stor enten Dristighed eller stort Ukendskab til de foreliggende Forhold til for at kunne rejse det Problem, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup har rejst med sine meget skarpe Udtalelser, nemlig Problemet om vor Befolknings Formerelse og Landets Evne til at give denne Befolkning Beskæftigelse.

Medens Landbruget altsaa med Hensyn til at kunne optage en forøget Befolkningstilgang og give Beskæftigelse til flere Mennesker maa betegnes som sterilt til Trods for sin mægtige Ekspansionskraft i Henseende til Eksport — den, vi alle beundrer, og den, der stadig holdes frem for

os —, saa er det en Kendsgerning, at det er de egentlige Byerhverv, der maa optage i stedse større Grad Befolkningstilvæksten. Jeg nævner her, fra de samme Folketællinger, som jeg før nævnte, at Antallet af Forsørgere i Handel og Industri i den nævnte 5 Års Periode er gaaet op med 24 000, medens Antallet af Industriarbejderne er vokset med 8 000, et Tal, der vilde være betydeligt større, hvis ikke den store og svære Industrikrise netop havde gjort sig gældende i sin fulde Udstrækning i 1921, da den sidste Folketælling og Erhvervstælling blev afholdt. Jeg henviser endvidere til, at Funktionærgruppen, som jo ogsaa omfatter Medarbejderne i Handel og Omsætning og Industriens Kontorpersonale, er steget med 12 000, og disse Tal viser da — vi har jo næsten alle været kendt med dem i Forvejen —, at det er Byerhvervene, Byerne, der maa optage Befolkningens Overskud. Men det er første Gang, at Statistikken lægger saa klare og efter min Mening saa alvorlige Tal paa Bordet til Belysning af dette Problem. Jeg spørger derfor, om det Ansigt til Ansigt med disse Kendsgerninger vil være muligt for det ærede Medlem Hr. Pinstrup og hans eventuelle ligesindede at opretholde det byffjendtlige Syn, han har gjort sig til Talsmand for, opretholde det Ideal, der synes at foresvæve ham, nemlig at Danmark, d. v. s. Landbrugets Danmark, vilde have det allerbedst, hvis hele Bybefolkningen var udryddet og dermed alle de Erhverv og andre Befolkningsklasser, som efter det ærede Medlem Hr. Pinstrups taktfuldt udtrykte Mening tærer paa den Fortjeneste, som Landbruget oparbejder. Disse Erhverv, disse andre Befolkningsgrupper, som Landbruget maa aflevere til af sin Fortjeneste. Saaledes har jo det ærede Medlem Hr. Pinstrup tidligere her i dette Ting fremstillet dette Problem, og jeg vil gerne benytte hans egne Udtalelser, saaledes som de faldt i sin Tid. Jeg haaber ikke og tror ikke, at en saadan Lære kan opretholdes i Længden overfor de Kendsgerninger, der nu kommer frem i vor Befolkningsstatistik. Ganske vist ved jeg meget vel, at man paa Landet bruger at drukne Kattens Killing i Aaen for blot at beholde højst en eller to tilbage til Værn mod Mus og andre valutaødelæggende Dyr. Men jeg vil til det sidste vægre mig ved at tro, at denne Moral overført paa Befolkningsspørgsmaalet kan faa flere Tilhængere her i Landet end netop det ærede Medlem Hr. Pinstrup og hans allersnævreste Tilhængerreds. Man beholder en Søn